C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr. 4r-714/2025 Judecătoria Bălți, sediul Central
4-25027859-03-4r-26052025 Judecător: Alexandru Roșca

D E C I Z I E
în numele Legii

09 octombrie 2025 mun. Bălți

Colegiul Penal al Curții de Apel Nord
În componență:
Președintele completului, judecătorul Ghenadie Liulc
Judecători Aurelia Andronache și Ludmila Iarmaliuc

examinând în ordine de recurs, fără participarea părților, recursul agentului constatator, primarul sat. Glinjeni, Zarija Viorel, declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul Central din 06 mai 2025 în cauza contravențională de învinuire a lui Rotari Iurie în comiterea contravenției prevăzute de art. 179 Cod contravențional,

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ținând cont de argumentele recursului, materialele cauzei, Colegiul penal,-

C O N S T A T Ă :

La data de 03.03.2025 de către agentul constatator, primarul sat. Glinjeni, Zarija Viorel, în privința lui Rotari Iurie a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție, pentru faptul că, în perioada de timp 29.05.2024 și pînă în prezent Rotari Iurie în s. Glinjeni, raionul Fălești a efectuat și efectuează pînă în prezent lucrări de reconstruire capitală a depozitului cu nr. cadastral ***** în sala de festivități în lipsa actelor, și anume, fără certificatul de urbanism, autorizația de construcție, proiect carte tehnică, proces-verbal de recepție la terminarea lucrărilor.

Acțiunile lui Rotari Iurie au fost calificate de către agentul constatator în baza art. 179 Cod contravențional - *executarea construcţiilor de orice categorie, a lucrărilor de modificare, reamenajare, consolidare şi reparaţie capitală a*

clădirilor şi edificiilor, indiferent de tipul de proprietate şi de destinaţie, fără autorizaţie de construcţie, eliberată în modul stabilit.

În temeiul art. 395 Cod contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenție din 03.03.2025 întocmit în privința lui Rotari Iurie în baza art. 179 Cod contravențional a fost expediat în adresa Judecătoriei Bălți, sediul Central pentru examinare conform competenței, cu recomandarea aplicării în privința lui Rotari Iurie a sancțiunii sub formă de amendă și a măsurii de siguranță prevăzute la art. 439[6] Cod contravențional – remedierea construcției la faza inițială.

Fiind investită cu examinarea cauzei în fond, prin hotărârea Judecătoriei Bălți sediul Central din 06 mai 2025 a fost încetat procesul contravențional pornit în privința lui Rotari Iurie învinuit în comiterea contravenției prevăzută de art. 179 Cod contravențional, pe motivul lipsei faptei contravenției.

Exercitarea căilor de atac:

Nefiind de acord cu hotărârea nominalizată, agentul constatator, primarul sat. Glinjeni, Zarija Viorel, a declarat recurs împotriva acesteia, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii Judecătoriei Bălți sediul Central din 06 mai 2025, și remiterea cauzei la rejudecare în prima instanță.

În motivarea recursului s-a invocat că, instanța de judecată a examinat cazul unilateral, nu a soluționat cauza contravențională și nu a luat toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă a circumstanțelor cauzei, nu a evidențiat circumstanțele care dovedesc vinovăția lui Rotari Iurie în comiterea faptei imputate.

Astfel, se insistă că la dosar au fost administrate suficiente probe ale vinovăției lui Rotari Iurie, și anume, din contractul de vînzare-cumpărare rezultă cu certitudine că acesta a procurat la 29.05.2024 depozitul cu nr. cadastral *****.

La fel, este cert că Rotari Iurie în perioada de timp 29.05.2024 și până în prezent a efectuat și efectuează lucrări de reconstruire capitală a depozitului cu nr. cadastral ***** în casă de festivități în lipsa certificatului de urbanism, autorizației de construcție, proiect, carte tehnică, proces-verbal de recepție finală. Iar, invocările contravenientului precum că el nu a efectuat reparații/reconstruiri capitale, reprezintă o strategie de apărare pentru a se eschiva de la răspunderea contravențională și poartă un caracter declarativ și neprobat.

Concluzia instanței de fond precum că agentul constatator, singur a confirmat că Rotari Iurie nu a efectuat lucrări de reconstruire capitală a depozitului cu nr. cadastral ***** în casă de festivități este absolut eronată deoarece el nu a înțeles întrebările puse de către instanța, iar în răspunsurile sale a avut în vedere anume faptul că Rotari Iurie a transformat ilegal un depozit

agricol în restaurant cu toate reconstruirile capitale și echipamentele respective în lipsa documentelor permisive.

Astfel, se relevă că instanța a lăsat fără examinare cum totuși un depozit agricol s-a transformat într-un restaurant clandestin fără documente permisive de reconstruire capitală și inclusiv de funcționare, fapt care în final a adus la soluționarea greșită a cauzei contravenționale, fără a fi înlăturate divergențele dintre declarațiile lui Rotari Iurie și agentului constatator.

Argumentele părților:

Potrivit prevederilor art. 471 alin. (1), (2) Cod contravențional, recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților. (2) Instanța de recurs fixează data examinării recursului şi dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinței.

Respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursului şi a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.

La data de 08.10.2025 în instanța de recurs a parvenit referința depusă de Rotari Iurie, în care a invocat că recursul agentului constatator este vădit neîntemeiat, întrucât nu conține critici legale pertinente care se infirme temeiurile reținute de instanța de fond. Instanța de fond a examinat cu obiectivitate cauza și a apreciat în mod corect probele administrate și a constatat pe bună dreptate lipsa elementelor constitutive ale contravenției.

Aprecierea instanței de recurs:

Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe în raport cu argumentele invocate în recurs Colegiul penal conchide că recursul agentului constatator, primarul sat. Glinjeni, Zarija Viorel, este întemeiat și urmează a fi admis cu casarea hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul Central din 06 mai 2025 și remiterea cauzei la rejudecare în prima instanță, din următoarele considerente:

În conformitate cu prevederile art.473 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod contravențional, după examinarea recursului, instanța de recurs admite recursul, casând hotărârea atacată, parțial sau integral, și dispune rejudecarea cauzei în primă instanță dacă este necesară administrarea de probe suplimentare, dacă a constatat încălcări ale normelor de procedură privind citarea obligatorie a părților.

În motivarea soluției adoptate Colegiul reține ca temei de drept și dispoziția art.470 alin. (3) Cod contravențional, potrivit căreia instanța de recurs judecă recursul în limitele temeiurilor pentru recurs, având dreptul, în afara temeiurilor invocate și cererilor formulate de recurent, să examineze și alte temeiuri fără a agrava situația contravenientului.

Potrivit prevederilor art.458 alin.(1) Cod contravențional, examinând cauza contravențională, instanța de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenției imputate; b) existența cauzelor care înlătură caracterul

contravențional al faptei; c) vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional; d) existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante; e) necesitatea sancționării și, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale; f) alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei.

Din interpretarea art.6 al CEDO, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora.

De asemenea Colegiul penal reiterează că, în conformitate cu prevederilor art.462 alin. (1) Cod contravențional, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.

La caz, lecturând hotărârea contestată Colegiul penal reține a fi pripită și eronată soluția primei instanțe privind încetarea în ordinea art. 441 alin. (1) lit. a) Cod contravențional a procesului contravențional pornit în privința lui Rotari Iurie în baza art. 179 Cod contravențional.

În acest sens, Colegiul constată, că în cadrul examinării cauzei date, instanța de fond nu a dat deplină eficiență prevederilor art.381 alin.(4) Cod contravențional, potrivit cărora, „ *autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanțelor cauzei*, ... , deci instanța de judecată nu a ținut seama de toate aspectele importante pentru soluționarea justă a cauzei, în lipsa unei aprecieri complete și obiective a circumstanțelor ei prin prisma probelor acumulate și argumentelor invocate de către agentul constatator în cadrul cercetării judecătorești, pe când instanța de fond și axat soluția adoptată în exclusivitate pe declarațiile contravenientului, tratând în mod eronat că actul de sesizare a instanței nu este susținut probe din conținutul cărora s-ar deduce o acuzație contravențională, or soluția dată în opinia instanței de recurs este prematură, iar pe fonul dat, la o nouă rejudecare a cauzei necesită a fi imperios necesar o verificare minuțioasă a probelor administrate, iar în dependență de acestea să fie emisă o hotărâre legală și întemeiată.

Aceasta pentru că, Colegiul penal nu poate însuși motivarea primei instanței precum că Rotari Iurie nu a efectuat careva construcții sau lucrară de modificare a acestora, fiind efectuate careva reparații pe interior și reparația acoperișului, pentru care prin prisma art. 14 alin. (1) lit. l) al Legii nr. 163 din 09.07.2010, privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, nu este prevăzută obligația de obținere a certificat de urbanism pentru proiectare și a autorizației de construcție, lăsând fără apreciere circumstanțele referitoare la transformarea unei construcții industriale într-o sală de ceremonii, în lipsa cărorva acte permisive.

Distinct, Colegiul penal statuează că la formularea învinuiri de către agentul constatator au fost precizate circumstanțele de fapt esențiale privind locul, data, modul de comitere a faptei, susceptibilă de a fi înțeleasă unui observator obiectiv, iar la acest aspect instanța mai explică că o acuzație se formulează pe anumite circumstanțe de fapt şi de drept stabilite în rezultatul administrării probelor, însă într-adevăr în fiecare caz distinct, aceasta nu poate să abundeze în detalii, în lipsa şi imposibilitatea constatării cărora fapta imputată este deja una clară şi previzibilă, din care se explică îndeajuns de meticulos conduita făptuitorului şi acțiunile sale, cu respectarea de facto a prevederilor art. 442 în coroborare cu art. 443 alin. (1) Cod contravențional.

La fel, urmează a se ține cont de faptul că procesul-verbal cu privire la contravenție reprezintă un blank tipizat, preaprobat prin Hotărâre de Guvern, unde la descrierea faptei este prevăzut un spațiu limitat, fapt ce face imposibilă descrierea detaliată a învinuirii înaintate, spre deosebire de cauzele penale unde procurorul la întocmirea rechizitoriului nu este limitat în descrierea faptei.

În aserțiunea dată, Colegiul penale statuează că toate aceste chestiuni urmează a fi reexaminate într-o altă procedură în prima instanță, unde probele puse pe rolul justiției urmează a fi rezolvate în strictă măsură cu cele solicitate, or, instanța de recurs nu poate fi accepta soluția instanței inferioare, de vreme ce problemele înserate ce urmau a fi rezolvate la adoptarea hotărârii contravenționale nu au fost epuizate, iar în vederea garantării participanților a unui proces contradictoriu, la o justiție echitabilă și eficientă în vederea emancipării principiului dreptului la adevăr, instanța ajunge la concluzia admiterii recursului formulat, casarea verdictului judiciar cu remiterea cauzei la rejudecare în alt complet de judecată.

În acest sens, Colegiul statuează că pentru ca hotărârea judecătorească să corespundă actului de justiție, în conținutul ei trebuie să se regăsească răspuns la toate argumentele invocate de părți, ce poate fi atinsă doar printr-o apreciere obiectivă a probelor, în raport cu care să se constate cert împrejurările cauzei, ceea ce la caz nu s-a realizat.

La o nouă examinare instanța de fond urmează să țină cont de cele menționate în prezenta decizie, întru excluderea repetării erorilor admise, dispunând examinarea ei amplă și obiectivă, sub toate aspectele și în corespundere cu normele legale, iar ca rezultat cu adoptarea unei hotărâri motivate și întemeiate.

În conformitate cu prevederile art. 473 alin. (1) pct. 2), art. 474 Cod contravențional, Colegiul penal,

D E C I D E:

Recursul agentului constatator, primarul sat. Glinjeni, Zarija Viorel, declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul Central din 06 mai 2025, în cauza lui Rotari Iurie învinuit de comiterea contravenției prevăzute la art. 179 Cod contravențional, se admite, cu casarea respectivei hotărâri şi remiterea cauzei la rejudecare în aceiași instanță în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului: Judecător: Judecător: